

faq: Nejčastěji kladené dotazy...

Odpovědi odborníků na dotazy čtenářů PC WORLDu / čtenářské ohlasy

KAREL NEVŠÍMAL, ZDENĚK POKORNÝ

■ **Rád bych znal váš názor na notebook Dell Latitude C540: Celeron 1,7 MHz, 256 RAM DDR, HDD 20 GB, ATI Mobility Radeon 7500 (32 MB), DVD/CD-RW, Windows XP Professional za 41 000 Kč vč. DPH.**

Konkrétně tento model neznám, ale dle uvedených parametrů tento notebook dostačuje pro běžné Office aplikace. Nebudete-li chtít notebook využívat pro hraní her či jiné náročnější úlohy, budete asi spokojeni. Nevím, zda se jedná o nákup prostřednictvím místního zastoupení Dellu, nebo o individuální dovoz za zahraničí. Pokud jde o dovoz, zjistěte si podrobně záruční podmínky.

■ **Po surfování na internetu mi začaly přicházet různé spamy. Chci se zeptat, jak je možné dostat se k mé e-mailové adrese, když jsem ji nikde nezveřejňoval? Můžete mi poradit, jak se vůči tomu bránit?**

Možností, jak zjistit e-mailovou adresu, je nepřeberně množství. Legální cestou se dá získat například od pronajímatele mailboxu. Při vyplňování smlouvy se v nějakém odkazu nalézá i dotaz na to, zda si přejete svou e-mailovou adresu zveřejnit. Stačí tento odkaz přehlédnout, a vý-

ných jevů, které z internetu hrozí. Více informací o zmiňovaném softwaru naleznete na stránkách: http://www.symantec.cz/region/cz/product/nis_index.html.

■ **Již několikrát se mi stalo, že se mi počítač samovolně restartoval. Nestává se to v návaznosti na nějakou speciální operaci nebo program. Prakticky všechny programy, které používám, mi spolehlivě fungovaly již na předchozím počítači a nic takového se nedělo. Stalo se mi však, že samovolný restart proběhl i v době, kdy u počítače nikdo nebyl a kdy se klávesnice ani myši nikdo nedotýkal a počítač běžel takřka jako „naprázdno“. Pro lepší identifikaci: naposledy k samovolnému restartu došlo 22. května 2003, poprvé v 16:37:55 při běhu programu „PhotoShop“ a podruhé chvíli nato v 16:39:10 při prohlížení „protokolu chyb“. Dodavatel tvrdí, že chybu může odstranit, pouze pokud ji zjistí. Bohužel jedná se o jev, který může nastat několikrát hned za sebou nebo také jednou za měsíc a nikdy se nedá říci, kdy to bude.**

S největší pravděpodobností se jedná o nějaký hardwarový problém. Já bych si tipoval paměť. Paměťový modul nemusí být špatný, ale může se jednat o nějakou hardwarovou neshodu se základní deskou. Doporučoval bych se znovu obrátit na prodejce počítače. Nechte zde počítač na delší dobu, aby bylo možné jej řádně otestovat. Prodejce bude mít lepší možnosti, jak chybný komponent nalézt a váš problém vyřešit.

■ **Zajímalo by mě, zda je možné dostat hudbu z LP (vinyl) do PC i pomocí aplikace Nero, nebo je třeba speciální program?**

Bude to trochu pracnější, ale poměrně jednoduchým způsobem toho lze dosáhnout. Nejprve musíte gramofon propojit se zvukovou kartou. Je třeba brát na zřetel to, že gramofony mívají vysokoimpedanční výstup a proto bude třeba použít výstup na sluchátka, nebo použít ještě nějaké jiné zařízení mezi oběma komponenty, abyste potlačili riziko přetížení, nebo poškození zvukové karty, potažmo celého počítače. Při přehrávání desek nějakým softwarem zaznamenáte jednotlivé tracky do wav souborů a z nich pomocí Nera vytvoříte hudební CD.

■ **Mám PC 750 Duron, 384 MB RAM, HDD 20 GB 7 200 rpm, GeForce 2 MX400 32 MB. Vyplatí se mi upgrade na Duron 1300 + 128 RAM? O kolik se zvýší výkon?**

Dle mého názoru nebude rozdíl ve výkonu počítače tak markantní po výměně procesoru, jako po přidání paměti. Upgrade paměti vám určitě doporučuji.

■ **Chtěl bych si pořídit internet, ale vůbec mi není jasné co musím, hlavně po finanční stránce, splnit. Mohli byste mi objasnit základní podmínky pro zavedení internetu? Chtěl bych si zavést jednoduchý přístup přes obyčejný modem.**

K připojení na internet potřebujete, kromě počítače s vhodným OS, jen pevnou linku a modem. Interní modemy můžete pořídit v průměru za cenu do 1 000 korun, externí modemy se prodávají za ceny 2–3násobně vyšší.

Existuje několik poskytovatelů, u kterých si můžete zdarma zřídit nový účet pro připojení na internet, včetně e-mailové adresy a místa pro vaši webovou prezentaci. Pak již platíte cenu za uskutečněné spojení Telecomu, případně jinému zprostředkovateli. Existuje samozřejmě i spousta jiných možností, jak se na internet připojit, ale nepotřebujete-li stahovat velké množství dat a nechcete-li mít internet k dispozici několik hodin denně, bude vytáčené připojení jednoznačně nejlevnější variantou.

■ **Odinstaloval jsem AVG 5 a po restartu počítače už mi Windows 95 nenaběhla. Místo toho se ukáže tento řádek: C:\>del C:\AVG5\LOG >NUL. Jak se dá toto opravit?**

Pravděpodobně se deinstalace neprovedla zcela korektně. Odinstalaci je třeba vždy provést buď programem uninstall, nebo odebráním softwaru ve správci programů v Ovládacích panelech (položkou Přidat/odebrat programy). Nastartujte Windows v nouzovém režimu, proveďte novou instalaci programu, zrestartujte počítač a poté se pokuste AVG znovu odinstalovat.

■ **Mám počítač s deskou MSI KT3 Ultra, Athlon XP 1600+, 256 MB DDR, GeForce 4MX 64 MB, HDD IBM 40 GB. Po zapnutí PC se mi ozvou ze skříně pouze 3 dlouhá pípnutí, a nic víc se neděje. Na monitoru je černá a počítač nenajzdí. Grafické karty jsem zkoušela dvě různé, a to jak do AGP, tak do PCI, a ani s jednou se problém nevyřeší.**

Paměti jsem zkoušela také jiné, a nic. Můžete mi prosím poradit, jestli je problém v základní desce nebo v něčem jiném?

BIOS při startu provádí základní testy komponentů a periférií a při jejich selhání toto hlásí zvukovými kódy, které jsou doplněny blikáním LED na klávesnici. Zvláště při poruše paměti, videokarty nebo vlastní desky je to jediný způsob jak dát uživateli vědět, že je něco v nepořádku. Podívejte se do návodu k základní desce, kde by měly být popsány tyto chybové kódy. Doporučuji dobře si zapsat sekvenci pípnání, případně blikání LED a tuto pak najít v manuálu. Není-li návod k základní desce k dispozici, lze u solidních výrobců zjistit chybové kódy na internetu. Pravděpodobně se dozvíte, jaká hardwarová komponenta toto způsobuje, a tu pak musíte vyměnit.

■ **Poradte mi, prosím. Často sme dnes svedkami ako pri najmenšej chybe na nejakom zariadení servisný pracovník nás informuje, že sa to neopravuje, že nie sú súčiastky atď... Ja si však myslím, že tak zložitá zariadenia, ako sú súčasť PC, by sa nemali hneď vyhazovať. V poslednej dobe som menil zdroj, základnú dosku, CD-ROM, dokonca aj modem. Samozrejme, že v servise som dostal jednoduchú odpoveď. Zariadenia su pokazené. Jediná cesta je ich vymeniť celé. Poradte mne aj vašim čitateľom, či existuje nejaká možnosť otestovať, ale hlavne zistiť, ktorý konkrétny komponent je vadný. Či existuje firma alebo niekto, kto dokáže takéto zlé súčiastky nájsť a samozrejme opraviť či vymeniť.**

Odpověď na tuto otázku, zda vyměnit celé zařízení nebo identifikovat závadu a vyměnit jen vadnou součástku, závisí na ceně za zařízení a na

jeho složitosti. Firma, která vyrábí určitý komponent (síťovou kartu, grafickou kartu, modem atd.), na něj poskytuje záruku. Ta něco stojí, protože při poruše se komponent obvykle vyměňuje. Cena (záruční) výměny je však nižší, nežli nákladné školení techniků-opravářů jak komponent detailně funguje, aby jej byli schopni opravit. Ale to by nestačilo. Ne každý opravář i po školení je schopen poruchu identifikovat, takže by musely být vytvořeny postupy co přesně dělat, když nefunguje tato část, ale signál např. vede ještě sem apod. (zde si doplňte výčet stovek situací podle složitosti zařízení). Toto je velmi drahé v porovnání s cenou komponentu, a proto výrobce přistupuje k opravě výměnou. On tudíž neškolí opraváře, jak například opravit zvukovou kartu když nehraje, takže ti to ani neumějí a umět nemusejí. Dalším faktorem je i určité výrobní tajemství, jak je dané funkce karty (libovolně) dosaženo. Když to shrneme, pokud není od výrobce známo funkční schéma zapojení, nemožou opraváři dělat nic jiného, než v případě poruchy komponent vyměnit. V případech, kdy je použita technologie SMD (povrchová montáž) nebo vícevrstvé (3-5 vrstev) plošné spoje, ani nejde součástku vypájet a vyměnit bez poškození desky. Pokud funkční schéma známo je a opravářům se nechce jít do identifikace vadné součástky (protože to stojí úsilí a čas, za který by mohli vyměnit několik vadných komponentů), lze se obrátit na nějakého známého rádioamatéra, který by mohl pomoci podle toho, jak je zdatný. Firma, jež by se tímto zabývala, patrně neexistuje, protože by brzy zkrachovala. To může dělat jen nadšenec, který má elektroniku jako koníčka. Musíme se smířit s tím, že počítače nejsou automobily, kde se přece jen všechno hned nevyměňuje (zase díky vysoké ceně komponentu).

■ **Promeškal jsem dobu na odzkoušení jednoho programu, jelikož jsem zapomněl, že jsem jej měl nainstalovaný. Teď bych ho chtěl vyzkoušet, ale nemohu. Po nové instalaci nefunguje, jen mě nutí si ho zakoupit. V registrech jsem vymazal, co se dalo, a stále nic. Lze nějakým způsobem ve Windows 2000 odstranit informaci o vypršení trial verze?**

Zde je těžké odpovědět, protože ani nevíme o jaký software se jedná. Trial ochrany spočívají v tom, že se software zapisuje do registru standardním způsobem (pod instalovaný software od daného výrobce), ale zároveň si někde – a toto místo znají pouze tvůrci programu – zapíše nějaký řetězec odvislý od data první instalace. Ten je obvykle kódovaný a vůbec neobsahuje název onoho programu. Pokud nesmažete tento zápis, nemáte šanci. Je pochopitelné, že se umístění tohoto řetězce jen tak nedozvíte, i když existují servery, kde lze najít různé klíče a pomůcky jak který software cracknout. Takové informace však nepatří do tohoto časopisu. Může-

me se ale zmínit o programech, které si dokáží zapsat stav celého registru, a pak po instalaci něčeho záludného (nebo i trial verze) porovnat registr a informovat, co všechno se změnilo. Takové programy lze najít na internetu a jeden z nich pochází i od Microsoftu – MS Installer. Ne všechny jsou však freeware.

■ **Mám k vám dotaz. Lze obejít audioochranu u Audio CD nahráním CD na minidisk a potom z minidisku optickým kabelem přes zvukovou kartu (Zoltrix) na pevný disk, a z něho následně vypálit na CD-R?**

Váš postup by byl realizovatelný, ale je trochu krkolomný. Jednodušší bude jít přece jen softwareovou cestou. Existuje několik programů, které umí obejít i různé ochrany CD. Já osobně mám zkušenost s programem Clone CD, který si umí s ochrannými prvky poradit a je velice uživatelsky příjemným a jednoduchým softwarem. Více informací o programu se dozvíte na internetu: http://www.elby.ch/en/products/clone_dvd/index.html.

■ **Asi před měsícem jsem si pořídil OS Windows XP Professional a příslušný balík Office (obě jsou kopie, CD nemám). Vše mi v pořádku běhá a v počítači mám jediný hard disk, WD Caviar 10,2 GB. V blízké budoucnosti si ale hodlám koupit disk nový, rychlejší a větší. Teď přichází ten problém. Všechna data z mého současného disku bych chtěl převést na ten nově koupený, a první disk následně zformátovat a dát do jiného počítače. Myslíte, že to nějak jde, nebo budu muset vše smazat a znova shánět SW na nový disk?**

Pokud si koupíte software Symantec Ghost, nemusíte mít starosti s přesunem dat z disku na disk. Stačí, když disk připojíte ke stávajícímu a spustíte (z boot diskety) tento program. Symantec Ghost pracuje tak, že disk sice čte po souborech, ale čte také MBR a další potřebná data. Tak je schopen věrně přenést obsah disku a přitom jej zároveň defragmentovat. Tuto schopnost „jaksi mimochodem“ má a musí mít proto, aby mohl pracovat s různými velikostmi disků a zároveň aby ukládal jen aktivní data. Obsah disku je totiž možné uložit i na jiný hard disk nebo na CD

sledkem je spousta nevyžádané pošty. Samozřejmě existuje i nespočet jiných způsobů, jak se k těmto informacím dostat. Ne všechny jsou zcela legální.

Jiná věc je, jak se můžeme tomuto jevu bránit. Já osobně mám velmi dobrou zkušenost s produktem firmy Symantec – Norton Internet Security. Tento software kromě jiných služeb, jako je např. antivirový program, nabízí i několik nástrojů na potlačení spamů a dalších nepřijem-

Ohlasy čtenářů

V čísle 6/2003 odpovídáte na dotaz čtenáře, který má problémy s grafickou kartou GeForce2 MX200 a deskou s čipsetem KT133. Já jsem měl podobný problém s Rivou TNT2 PRO a deskou Abit KT7A (KT 133A). Firma Via přiznala, že tyto problémy způsobuje chyba v South Bridge 686B. Mě pomohl flash BIOSu, nové ovladače Via 4in1 a nové ovladače stažené z webu výrobce grafické karty.
Big.Bill@seznam.cz

Ve vaší odpovědi na dotaz čtenáře v PC WORLDu 6/2003 ohledně chyby při flashování BIOSu Unknown flash type chybí tato informace: Nejspíše je zakázán zápis do Flash paměti – a to buďto v nastavení BIOSu (povolena volba Flash write protect nebo podobná), nebo na základní desce jumperem. V těchto případech flashovací program končí s uvedeným chybovým hlášením, i když je soubor pro upgrade správný.

Ing. JIŘÍ BROUČEK

(pokud se tam vejde) ve formě souboru. I na tyto případy však Symantec myslel, výslednou image lze rozložit do několika souborů podle velikosti média nebo přání uživatele. Na závěr upozornění – s diskovým systémem souborů Windows XP pracuje až verze 7, verze 6 nestačí, i když umí NTFS.

■ **Používám Windows 98, MS Office 2000, Zoner Callisto 3, CorelDraw 8. Při instalaci grafických programů jsem nainstaloval také nová písma, která se také objevila ve složce „Písma“.**

Pro kontrolu vzhledu a provedení písma používám prográmeček AMP Font Viewer. Ten jsem po instalaci písem použil a odstranil písma, která neobsahovala české znaky. Zbylá písma používám v grafických programech.

Byl jsem však překvapen, když jsem některá z těchto písem chtěl použít ve Wordu. Tady se při psaní měkkých a dlouhých samohlásek některá zobrazí jako obdélníček, některá ne, při psaní v Excelu pak jsou místo obdélníčků zobrazena písmem Windows, při psaní textu v obou grafických programech se zobrazují všechna správně. Jedná se o písma, v jejichž koncovce je DEE, jsou true type. Mohli byste mi prosím sdělit, zda je to normální, nebo je někde něco potřeba doinstalovat?

Při odstraňování nepoužívaných písem jste si, pravděpodobně, odstranil i některé systémové fonty. Nejjednodušší varianta, jak tento problém odstranit bude, když si od někoho se stejným operačním systémem fonty zkopírujete a přidáte je do složky písem.

■ **V mém počítači byl detekován virus. Po odstranění viru přestala pracovat osobní ochrana firewallem. Při obnově a stažení nového programu vyskočí okno s tímto zápisem: „Error number 0*80070725 description: Neslučitelná verze testovacího kódu RPC. Setup will now terminate.“. Další problém se objevuje při spuštění CD. Objek**

Jak zasílat dotazy do rubriky FAQ

Při tvorbě rubriky FAQ se často setkáváme s tím, že dotazy čtenářů neobsahují dostatečné informace o konfiguraci počítače, které jsou zásadní pro správné rozpoznání problému. Chápeme, že vypisování všech systémových informací je složité a zdlouhavé, proto na našem CD pravidelně uveřejňujeme program, s jehož pomocí lze snadno a rychle zjistit všechny potřebné údaje a navíc je uložit do jediného textového souboru. Program SiSoft Sandra, stejně jako přehledný obrázkový návod, jak s ním pracovat a odesílat hlášení k nám do redakce, najdete na našem CD v adresáři Topware.

ví se zápis: „Není korektní podpora Java-Skript“. Prosím o radu a pomoc při řešení těchto problémů.

Virus vám poničil i operační systém, takže je na vašem zvážení zda jej přeinstalovat celý, nebo se pokoušet jej opravit po částech. Co se týká RPC kódu, problém je popsán na stránkách <http://www.winway.com/main2/support/Resume/Install/RPCStub.asp>. Podle verze Windows 9x je potřeba nainstalovat DCOM95.EXE, resp. DCOM98.EXE. Programy najdete na stránkách Microsoftu nebo na výše uvedené adrese. Java-Skript opravíte reinstalací Internet Exploreru.

■ **Rád bych se zeptal na možnost propojení videovýstupu grafické karty s televizorem při přehrávání DVD filmů na počítači, a zda je to možné (nemůžu dostat videosignál na výstupní konektory grafické karty). Dále, jak mám postupovat při přímém propojení PC s notebookem pomocí sériové linky, a zda lze toto propojení realizovat i pomocí USB portu. (Windows XP, grafická karta ASUS GeForce 3, V8200 T2/Deluxe, výstupy SVHS a kompozitní).**

Zapnutí videosignálu na výstup karty se řídí programově. Videosignál běžně není použitelný na konektory a toto je třeba nastavit. Obvykle se to dělá ve Vlastnostech obrazovky (kliknout pravým tlačítkem myši na plochu a zvolit položku Vlastnosti), kde se v nabídce zobrazí kromě monitoru také TV (nebo CRT). Ten je pak třeba zvolit. Pozor – TV/CRT se někdy zobrazí jen tehdy, pokud jsou kabely propojené a TV zapnutá (měl by stačit i spánkový režim). Počítač je schopen připojení TV detekovat při startu a podle toho zobrazit odpovídající nabídku ve Vlastnostech obrazovky. Možnosti a postup při propojení sériovou linkou, případně USB hubem lze vyčíst z nápovědy Windows, kde je vysvětleno jak co musí být nastaveno.

■ **Vlastním starší počítač, konfigurace je AMD 586/133 MHz, RAM 16 MB, HDD 1,08 a 1,6 GB. Ptám se vás, jestli na této sestavě mohu provozovat vypalovačku na CD. Pokud ne, tak na jaké konfiguraci?**

Vypalovačku můžete provozovat, neboť její použití závisí nejvíce na rychlosti přístupu k disku. Vzhledem k malé paměti RAM bych doporu-

čoval systém Windows 98 a žádný navíc otevřený program během vypalování. Zvýšíte-li paměť, věci to jen prospěje a můžete dokonce nainstalovat i Windows 2000. Na podobné sestavě (se 64 MB RAM) nám tento OS a s vypalovačkou fungoval celkem spolehlivě.

■ **Potřeboval bych pomoci s programem Cryptext z vašeho CD 6/2003. Zkoušel jsem si zaheslovat nějaké soubory, abych to vyzkoušel, potom jsem si zahesloval důležitá data a po týdnu jsem zapomněl heslo. Pomohli byste mi prosím, ale rychle!**

Namísto odpovědi bychom si dovolili malou úvahu. Proč se dělají různá zabezpečení? No přece proto, aby se k danému obsahu (trezoru, disku počítače, do auta atd.) nedostala nepovolaná osoba. Čím je ochrana složitější, tím náročnější je ji zdolat. Těžko proto můžete očekávat jednoduchou radu, jak zlomit zaheslování programem Cryptext. Nezbyvá, než se pořádně zamyslet a zkoušet a zkoušet (jde-li to). Ale pozor, jsou programy, kde se kryptování provádí na celém souboru, tj. nějakým výpočtem odvislým od hesla se změni všechny bajty v souboru. Když použijete heslo jiné, dekryptují se stejným výpočtem, ale pochopitelně výsledkem je blábol, odlišný od originálu. Neustálé zkoušení tedy vede k ještě většímu zaheslování. Proto raději pozor, vždy udělat kopii souboru a lámat pouze ji.

■ **Žádám o zaslání tvaru MS-DOS příkazu s parametrem ve Windows 2000 (například ping...), aniž by se zavřelo okno příkazového okna.**

Ve Windows 2000 již není možnost nastavit ve vlastnostech „Command Promptu“, aby se všeobecně zavíral nebo nezavíral tak jak tomu bylo ve Windows 9x. Přesto lze docílit toho, aby se daný příkaz vykonal a okno zůstalo na obrazovce. Prostým výpisem nápovědy k příkazu CMD (což je příkazový řádek) – syntaxe CMD /? zjistíte jak je možné běh příkazového řádku řídit. Ve vašem případě si musíte udělat zástupce pro příkazový řádek, který si můžete nazvat Ping, a v jeho poli Target bude „C:\WINNT\system32\CMD.EXE /K ping *IP_adresa*“. Parametr /K zajistí provedení příkazu Ping a nezavření okna.

■ **Mám PC s AMD 2400+ a chtěl bych se zeptat jaká je maximální teplota, aby počítač fungoval. Je teplota procesoru 63 °C hodně a musím si koupit silnější větrák?**

Určitě doporučuji na chladiči nešetřit. Procesory AMD jsou na teplotu citlivé. V tomto ohledu má Intel podstatně navrch. Když „upečete“ Intel, tak se po vychladnutí bez problémů rozběhne. Procesory AMD se v takové situaci v nemálo případech poškodí. Teplota 63 °C je sice v mezích, ale pokud je to možné, doporučoval bych ji o něco snížit.